

Metsatehnikumis 1947 - 1950

Kalju Aarop

Õppisin Tihemetsa Metsatehnikumi metsamajanduse osakonnas aastatel 1947-1950. Tollal oli tehnikumis kaks osakonda: neljaaastase õppeajaga metsatööstuse osakond ja kolmeaastase õppeajaga metsamajanduse osakond. Eesti metsamajanduses valitses pärast sõda suur kaadripuudus, sest paljud eestiaegsed metsatöötajad olid okupatsioonivõimude poolt arreteeritud või poliitiliselt mitteustavatenä lahti lastud. Sellepärast toimus uue metsamajanduskaadri ettevalmistamine kiirmeetodil - neljale aastale ettenähtud tehnikumi õppeprogramm tuli metsamajanduse osakonnas läbi võtta kolme aastaga. Meie kooliaasta kestis üksteist kuud ning puhata saime ainult augusti kuus.

Minu metsatehnikumi õppima asumisel oli selle direktoriks umbkeelne venelane Nikolai Lõkov, kelle erialased teadmised ei olnud eriti kõrgetasemelised ning kelle arusaamad pedagoogikast olid küllaltki omapärased. Õppeedukuse parandamiseks seadis Lõkov sööklas sisse nn otlitšnikute (eeskujulike õpilaste) laua. Õpilased kes eelmisel kuul olid õppinud ainult viitele, said järgmisel kuul õiguse süüa otlitšnikute laua ääres ning neid premeeriti lõuna ajal klaasi piimaga. Lõkov nõudis klassijuhatajatelt, et need korraldaksid klassides ajalehtede ettelugemisi, Lenini-Stalini elulugude õppimist jne.

1949. aasta alguses toimus tehnikumis direktorite vahetus ja uueks direktoriks tuli Narva venelane Boris Matvejev kes oskas ka eesti keelt. Enne Tihemetsa tulekut oli ta töötanud Tallinnas EKP Keskkomitees. Matvejev oli Eesti ajal paar aastat ülikoolis metsandust õppinud. Tema ajal pöörati tehnikumis rohkem tähelepanu õppeedukusele ja distsipliinile. Matvejev hakkas energiliselt tehnikumi ümbrust kaunistama, uusi alleesid rajama jne, sest tehnikum pidi saama ilusamaks ja kaunimaks kui see oli "kodanliku Eesti" ajal. Tema eestvedamisel rajati 1949. aasta sügisel ka Mõisaküla-Tihemetsa kõrgepingeliin ning tehnikum sai statsionaarse elektri. Samas oli Matvejev 1949. aastal märtsiküüditamise läbiviija ja juht Tihemetsa vallas ning 1950. aastal Punapargi lahingu mälestuskivi purustamise organiseerija. Punapargi mälestusmärgi juures käisid tehnikumi õpilased tihti pildistamas ning see kommudele muidugi ei meeldinud.

Direktoritega polnud meil vedanud aga see-eest olid meil väga head õpetajad. Kõik meile metsamajanduslikke erialaaineid andvad õpetajad olid Tartu Ülikooli metsaosakonna kasvandikud kes Eesti ja Saksa ajal olid töötanud metsaülematena ning omasid hea teoreetilise ja praktilise ettevalmistuse.

Metsakasvatust, metsakultuure ja botaanikat koos dendroloogiaga andis meile Ants Vihmand (1901), väga nõudlik ja täpne õpetaja. Maameheliku käitumise ja riietuse tõttu oli tema hüüdnimeks Mats. Vihmand oli koolipoisina osa võtnud Vabadussõjast, kuid meie seda tollal ei teadnud ja õnneks ei teadnud seda ka okupatsioonivõimud. Muidu poleks ta meid õpetanud. A.Vihmand oli esimesel kursusel meie klassijuhataja. Kuna meie kursusel oli väga vähe komnoori ning aasta jooksul nende arv ei suurenenud, siis võeti Vihmand meie klassijuhataja kohalt nõrga poliitkasvatustöö tõttu maha ja asemele pandi Ilmar Soobik.

Metsakaitset, mullateadust ja geodeesiat andis meile Konstantin Vannari (1909) ning metsatakkerimist ja metsakasvatust Erik Allak (1901). 1950.-ndate aastate algul E. Allak ja K.Vannari vallandati metsatehnikumi õpetaja kohalt kui poliitiliselt ebalojaalsed. Viimasena vallandati 1952. aastal A. Vihmand, sest tema

juhendatavalt kursuselt arreteeris KGB kümnekond nõukogude-vastase põrandaaluse organisatsiooni "Põhjapoegade Malev" liiget.

Tehnikumi ühiselamuteks olid kohandatud endine mõisavalitseja maja (nn II korpus) ja endine Voltveti metskonna kontorihoone (III korpus). Kahel esimesel aastal olid meie kursuse poisid majutatud peamiselt endise mõisavalitseja maja teisele korrusele. Toad olid seal suured, igas 5-8 poissi. Ruumikitsikus oli nii suur, et sageli peale voodite muud mööblit (lauad,apid, toolid) tупpa enam ei mahtunudki. Istuda tuli voodil ning oma asju, hoida voodi all. Kõigele lisaks asus kemmerg väljas pargis saja meetri kaugusel.

Elektrit andis tehnikumile peahoone keldrikorrusel asuv traktorimootori jõul töötav elektrijaam, milline tekitas tugevat müra ning ajas sageli vingutehnikumiruumidesse. Elektri andmine algas hommikul kell 7 ning lõpetati õhtul kell 12.

1949. aasta sügisel ehitati tehnikumi õpilaste poolt 12 km pikkune kõrgepingeliin Mõisakülalt Tihemetsa ja toodi seega statsionaarne elekter tehnikumi. Ehitustööde tõttu seisis meil õppetöö kolm nädalat. Meie kursus tegi elektriliini trassil kõik geodeetilised tööd ja märkis liini loodusesse maha. Hiljem paigaldasime ka mitu kilomeetrit poste.

Kõige suuremad raskused olid tollal tehnikumis toiduga, sest kehtis veel kaardisüsteem ja söökla sai ainult normiga ette nähtud toiduaineid. Mõningaid toiduaineid saadi lisaks tehnikumi abimajandist, kuid toit oli ikkagi väga kehv. Aastaid hiljem rääkis mulle endine metsatehnikumi pearaamatupidaja, et direktor Lõkov oli suur mahhinaator, kes õpilaste kõhu kõrvalt kombineeris oma perele ja ka ministeeriumiametnike määrimiseks defitsiitseid toiduaineid. Meie õpilastena sellest midagi ei teadnud, meie kogesime oma nahal ainult seda, et söök oli sööklas äärmiselt vilets ja lahja. Tihti anti vesist peedisuppi mis poisid algul kõhust lahti võttis, kuid hiljem harjus ära. Lähemal elavad õpilased käisid kodust toiduaineid toomas, kaugemalt pärit õpilastel tuli loota ainult kodust saadetavatele toidupakkidele. Nii mõnigi kord tuli ka tühja kõhtu kannatada või väga piskuga läbi ajada.

Taskuraha teenimiseks käisime Punapargi lauatehases laudu vagunitesse laadimas ning kevadel Halliste jõel palke parvetamas. Sügiseti tuli käia abimajandis vilja koristamas ja talvel metsavarumiskampaania ajal metsas puid lõikamas. Lisaks sellele kasutati tehnikumi õpilasi veel igasuguste sovetlike kampaaniate läbiviimisel Tihemetsa vallas, nagu riigilaenupiletite levitamine, kevadkülvide loendamine jne.

Viimasel kursusel majutati meid ümbruskonna taludesse, sest ühiselamutes kohti enam ei jätkunud. Elasin koos kümnekonna poisiga umbes kilomeetri kaugusel asuvas Reimanni talus. Selle talu omanikke taheti 1949. aastal ära küüditada, kuid neil õnnestus ära põgeneda ja talu jäi tühjaks. Ehitasime tehnikumist Reimanni taluni elektriliini ning ostsime kokkupandud raha eest väikese raadiovastuvõtja. Nii oli meil valgus ja muusika majas, ainult söögiga oli mõningaid raskusi. Sügisel ostetud kartulid võttis külm kergelt ära ning kuna uusi polnud kusagilt saada tuli süüa magusaid kartuleid.

Lõpetasime metsatehnikumi 23. augustil 1950 metsamajanduse VII lennuna.

Möödunud aastad metsakohinas,
kätte jõudnud lahkumiseaeg.
Tuleb jätta kallid kooliraad,
unustada kõik vanad kallimad. (meie hümnist)